

بولتن تخصصی

شماره ۲۲ / شهریور ۱۴۰۳

اتاق نارنجی

O R A N G E

R O O M

طراح صحنه کنسرت
رنسانس بیانسه کیست؟

زنی که صحنه بیانسه و
المپیک لندن را طراحی کرد

طراح صحنه کنسرت رسانس بیانسه کیست؟

سوزانا گاردینر/۱

پیام فروتن

آندره‌آ لپیس، مسئول نمایشگاه می‌گوید: بخشی از فرایند کاری دولین این است که «سوژه‌ها را در قالب سه‌بعدی درآورد یا با ساخت ماکت یا رندهای رایانه‌ای سه‌بعدی آن‌ها را تجسم ببخشد».

(هنرمند در استودیوی خود).

آن‌ها را گم کرده‌ایم باز می‌گرداند». دولین نمایشگاه خود تحت عنوان *اطلس اس دولین* ۱۰ را در قالب یک کوریوگرافی چندرسانه‌ای شامل موسیقی، ویدیو، ویدیو مپینگ، پروجکشن، انیمیشن، ماکت‌های سه‌بعدی چرخان و نقاشی‌هایی که از بدن آن‌ها زاده شده‌اند طراحی کرده است. کتاب همراه این پرفورمنس مجموعه‌ای از ۸۰۰ صفحه‌ای از یادداشت‌ها، طرح‌ها، گفتگوها با شرکای خلاق او و عکس‌های رنگی از آثار تمام‌شده او است. پرفورمنس و کتاب یاد شده در همراهی با یکدیگر توجه ما را به فرایند و کار گروهی‌ای که این فضاهای حسی را به وجود آورده‌اند معطوف می‌سازند.

دولین می‌گوید: «همه چیز واقعا از روی کاغذ شروع می‌شود.» از نخستین مراحل تحقیق - گوش دادن به ترانه‌های یک هنرمند پاپ یا خواندن یک متن یا لیبرتو - صحبت می‌کند و به فرایند طراحی صحنه اشاره می‌کند. آندره‌آ لپیس ۱۱، مسئول نمایشگاه او می‌گوید: «هر زمان که او همکاری با پروژه‌ای را آغاز می‌کند و پشت میز می‌نشیند، همواره یک تکه کاغذ

رویگرد دولین به طراحی صحنه را می‌توان در طراحی نمایش بین دو نیمه مسابقات سوپر بول ۳/۲۰۲۲، اجرای برخی هنرمندان هیپ‌هاپ، مراسم اختتامیه المپیک ۲۰۱۲ لندن، نمایش‌های مد، اجرای لیدی‌گاگا ۴/ در ویکند ۵/، کنسرت U2 و اپرای دون جیووانی ۶/ که در خانه‌های اپرای لندن و لس‌آنجلس به روی صحنه رفت و در آخر تور رسانس بیانسه مشاهده کرد. طراحی صحنه او برای *سه‌گانه لمن* ۷/ در برادوی برنده جایزه تونی شد. در سال‌های اخیر، دولین مبادرت به طراحی صحنه آثار عمومی بزرگ‌مقیاس خود کرده و اغلب به کاوش در روابط تیره و تاریک میان انسان و محیط‌زیست می‌پردازد.

ماریا نیکانور ۸/، مدیر موزه طراحی اسمیت سونین ۹/ نیویورک که اخیرا نمایشگاه جدیدی از آثار دولین را برگزار کرده است، می‌گوید: «او قادر است هزار میلیون چشم را بر یک چیز خاص متمرکز کند». نیکانور می‌افزاید: «دولین روایت‌هایی را خلق می‌کند که عمیقا از احساسات شخصی او بر می‌خیزند و ما را به اهمیت گردآوری و ایجاد آیین‌هایی که

در لحظات اولیه فیلم جدیدی از بیانسه تحت عنوان *رسانس*، استادیوم با صدای ده‌ها هزار هوادار مشتاق شروع اجرای این خواننده اسطوره‌ای به هوا می‌رود. تمام نگاه‌ها به صحنه است. جایی که تصویری به یادماندنی از پیکر بیانسه بر یک صفحه نمایش LED گسترده نقش بسته است. موسیقی آغازین قطع می‌شود و تصویر به آرامی بالا می‌رود و جای خود را به پس‌زمینه‌ای از توده ابرها در آسمانی آبی می‌دهد. دوربین بر چهره مخاطبانی که جیغ می‌کشند، گریه می‌کنند و در انتظار ورود این ستاره موسیقی به وجد آمده‌اند حرکت می‌کند. این تصاویر، لحظات بصری قدرتمندی هستند که با مجموعه‌ای از اسکیس‌های کاغذی یک طراح صحنه و هنرمند بریتانیایی به نام اس دولین ۲/ شکل گرفتند.

طراح صحنه و هنرمند بریتانیایی اس دولین خالق یک نمایشگاه چندرسانه‌ای است که اکنون در موزه طراحی اسمیت‌سونین در نیویورک به نمایش درآمده است.

وقتی بخش‌های مختلف اعم از نور، صدا، صحنه، ویدیو، ارکسترو هر چیز دیگر در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند، آن وقت است که می‌فهمیم تعادل میان این همه صداهای

دولین می‌گوید:

«همه چیز واقعا از روی کاغذ شروع می‌شود.»

طراح ویدیو لوک هالز/۱۳ یکی از همکاران قدیمی دولین است که برای بیش از ۱۵ سال با یکدیگر کار کرده‌اند. او و استودیویش، ویدیوها، انیمیشن‌ها و پروجکشن‌های مختلفی را برای آثار مختلف - از کنسرت‌های ادل/۱۳ تا سه‌گانه لمن و آثار هنری عمومی نظیر مجسمه کرال دولین تحت عنوان دوباره به خانه بیا/۱۴ که در خارج از تیت مدرن لندن به نمایش گذاشته شد تولید کرده‌اند.

هالز ابتدا یک رفت و برگشت خلاقانه میان خود و دولین را توصیف می‌کند؛ سپس تیم‌هایشان را درگیر کار ساخته تا در تبدیل کردن طرح‌هایشان به واقعیت عمل کنند. او می‌گوید: «جالب‌ترین بخش همکاری ما زمانی است که از طرح‌ها و ماکت‌ها فراتر می‌رویم و پروژه را در فضایی که برای آن طراحی شده است می‌بینیم». هالز می‌افزاید: «وقتی به صحنه می‌رسیم و آن را از به صورت فیزیکی می‌بینیم؛

همراه دارد. همیشه چیزی برای کشیدن دارد، چه با تبلت و چه با یک مداد».

همان‌طور که گفت‌وگوی هنرمند با یک کارگردان یا یک مجری برنامه ادامه می‌یابد، طراحی او نیز گسترش می‌یابد تا سایر طراحان و معماران را نیز در قالب فرایند کاری خود قرار دهد. در ادامه، بر تحقیقات و ایده‌های خود نیز می‌افزاید. دولین ابراز می‌دارد: «همه چیز را در قالب سه‌بعدی تجسم می‌کنم؛ حال یا با ساختن ماکت‌های مختلف یا با ساختن مدل‌ها و رندهای رایانه‌ای». در گام بعد، بر تعداد همکاران خلاق او شامل طراحان ویدیو، طراحان صدا، طراحان لباس، طراحان نور، مهندسان، سازندگان وسایل صحنه، و... افزوده می‌شود. دولین در کاتالوگ نمایشگاه خود نوشته است مکالمات مجموعه طراحی او همواره با «طراحی چند دست در زمان صحبت کردن» همراه می‌شود.

یک جدول زمانی به جزئیات بسیاری از کارهای برجسته دولین پرداخته است. این جدول زمانی شامل نمایش بین دو نیمه مسابقه سوپرپول ۲۰۲۲، سایر هنرمندان هیپ‌هاپ، مراسم اختتامیه المپیک ۲۰۱۲ لندن و اکنون، تور رنسانس بیانسه است.

مختلف یعنی چه.)

دولین می‌گوید همکاری نیازمند همدلی است. او اظهار می‌دارد هدایت تیم‌های بزرگی از هنرمندان و صنعت‌گرانی که از ایده‌های خود درباره نحوه انجام کارها برخوردارند، به این معنا است که «ما باید همواره از چشمان یکدیگر به یک پروژه نگاه کنیم. شما نمی‌توانید بدون ابراز همدلی با دیدگاه دیگران با آن‌ها کار کنید.»

یکی از گالری‌های این نمایشگاه به نام بسیاری از همکاران دولین که در طول سال‌ها با او همکاری داشته‌اند، اختصاص یافته است. دولین با صدای بلند آن‌ها را می‌خواند آن را «فرمان شکرگزاری» می‌نامد.

پرفورمنس و کتاب دولین با همراهی یکدیگر فرایند خلاقیت او را پیش می‌برند. به عنوان مثال، ۳ طرح اولیه دولین از بیانسه روی صفحه نمایش عظیم تور رنسانس، همراه با عکس‌هایی از آن صفحه از تور کنسرت در کتاب دیده می‌شود و نمایشگاه شامل یک ماکت سه‌بعدی

بازآفرینی شده از آن است.

عنصر تضاد در سراسر پروژه‌های دولین کاملاً مشهود است: مجموعه‌های عظیم او موقت بوده و برای آن طراحی شده‌اند تا در عرض چند روز ساخته و برجیده شوند. کارهایی که او برای سایر هنرمندان طراحی کرده است، مضامینی را در بر می‌گیرد که به طور ملموسی متعلق به او هستند: دایره‌ها، مکعب‌ها، آینه‌ها و خطوط نوری. تصاویر دولین در مقیاس حماسی بیانسه یا ادل، ستاره‌ها را به ابرانشان تبدیل کرده و همزمان سایر اجراگران را به گونه‌ای کوتوله وار بدل می‌سازد که آسیب‌پذیری آن‌ها را برجسته می‌کند.

دولین از همان روزهای ابتدایی طراحی صحنه برای تئاترهای کوچک، جذب ایده «تماشاگر» شد. او از مخاطب تخت عنوان «جامعه موقت» یاد می‌کند: «گروه کوچکی از مردم» که در طول ۲ یا چند ساعت تماشای یک نمایش یا کنسرت «به واسطه آن‌چه برای تجربه کردن دور هم جمع شده‌اند، به وحدت می‌رسند.» لپس می‌گوید: «این مراسم با توجه

به این‌که همه ما چقدر درهم شکسته شده‌ایم، برای این‌که بتوانیم دور هم جمع شویم و مردم را وادار کنیم تا چیزی را با همراه با یکدیگر تجربه کنند، اهمیت دارد.»

دولین در نمایشگاهش قصد دارد بازدیدکنندگان را به یک جامعه موقت تبدیل کند. هنگامی که بازدیدکنندگان به ورودی محل برگزاری پرفورمنس می‌رسند، به صورت گروهی وارد یک اتاق کوچک می‌شوند؛ درها پشت سرشان بسته می‌شود و بازدیدکنندگان حبس می‌شوند. آن‌ها در حالی با بدگمانی به اطراف نگاه می‌کنند که هیچ راه خروجی قابل مشاهده‌ای وجود ندارد.

در این اتاق، استودیوی دولین بازسازی شده است. دیوارهای آن با نقاشی‌های نواری پوشیده شده است؛ قفسه‌های آن مملو از جعبه‌های پرورنده، کلاسورها و ماکت‌های مقوایی است. بر روی یک میز که در وسط اتاق قرار گرفته، مجموعه‌ای از کاغذهای سفید و لیوان‌های حاوی مداد و قلم مو دیده می‌شود. در عرض چند لحظه،

در ابتدای نمایشگاه، از بازدیدکنندگان با انیمیشن‌های پروژکت شده بر دیوار و ویدیویی که توسط دولین در استودیوی او ساخته شده پذیرایی می‌شود.

در میان مواردی که در معرض تماشا قرار گرفته‌اند می‌توان به اسکیس‌ها، نقاشی‌ها، کلاژها، خاطرات روزانه و آثاری که دولین در اوایل کارش تولید کرده است اشاره کرد.

باشید.)» دولین در نمایشگاه خود به دنبال افشای ایده‌هایی که دچار مشکل شدند نیز بوده است. مانند زمانی که طراحی صحنه او یک گروه پانک را در جعبه‌های بزرگ انتهای کنسرتشان به دام انداخت، بدون این که هیچ راهی برای خروج از صحنه داشته باشند. بیانسه در لحظه‌ای از فیلم رنسانس، ده‌ها اسکیس و پیش‌طرح کنار گذاشته شده از صحنه اجرایش را ورق می‌زند. نمایشگاه دولین اعتراف می‌کند که اشتباهات و عدم انطباق‌ها بخشی از فرایند طراحی هستند.

دولین در آثار هنری خود در مقام طراح صحنه سایر هنرمندان، غالباً دست به ساخت مجسمه‌های موقتی خلق می‌زند که مخاطب را به مشارکت هرچه بیشتر دعوت می‌کنند. *پرتزه‌های شاعرانه*^{۱۵} (۲۰۱۶) او شعری است که با استفاده از هوش مصنوعی و واژه‌های پیشنهادی از سوی مردم، برای اولین بار در سرپنتاین^{۱۶} لندن ارائه شد و امروز نیز به صورت آنلاین ادامه دارد. *پروژه صد/های شما*^{۱۷} در سال ۲۰۲۲ در مرکز لینکلن^{۱۸} نیویورک، با ردیابی صدها زبان مختلف که در حال حاضر

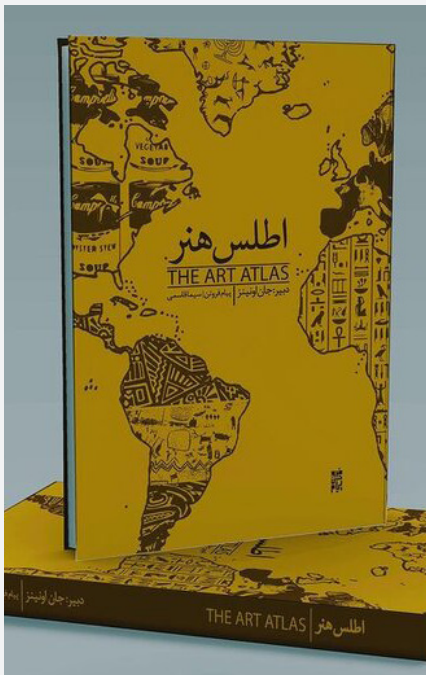
توهم مخاطبان در حین تماشای نمایشگاه چند برابر می‌شوند. دولین در همین زمینه می‌گوید: «به جای بازدیدکنندگان منفرد از یک نمایشگاه، امیدوارم تا به واسطه اتاق اول به تماشاگرانی مینیاتوری تبدیل شده

انیمیشن‌های پروجکشن شده شروع به پخش بر صفحات سفید کرده و توهمی از موسیقی و متن را با حاشیه‌نویسی‌های مختلف ایجاد می‌کنند. این در حالی است که ویدیویی که توسط دولین روایت می‌شود بر یک دیوار پروجکت می‌شود.

مسئول نمایشگاه می‌گوید:

«همه این قطعات بزرگ مقیاس... این پروژه‌های عظیم، از یک ورق کاغذ شروع شده‌اند.»

Carwan
Dourandich

*\Graphic Designer]

Instagram:
@Carvvan

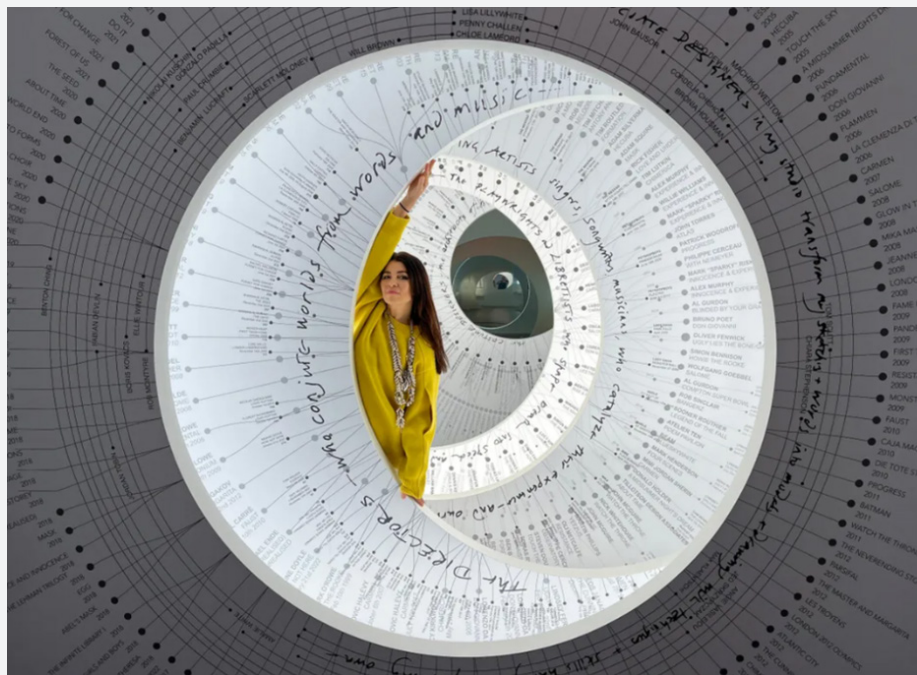
LinkedIn:
/Carvvan

مدیر بولتن: پیام فروتن
طراح هنری: کاروان دوراندیش
حامی مالی: میلاد قلیچ

ORANGE ROOM

کلیه حقوق معنوی بولتن متعلق به پیام فروتن بوده و هرگونه کپی برداری و استفاده از مطالب آن منوط به کسب اجازه کتبی از وی می باشد.

یکی از گالری‌ها به نام بسیاری از همکاران دولین اختصاص داده شده است.

پی‌نوشت‌ها:

1. Susannah Gardiner, روزنامه‌نگار و ویراستا مستقل ساکن نیویورک.
2. Es Devlin
3. Super Bowl
4. Lady Gaga
5. Weeknd
6. Don Giovanni
7. Lehman Trilogy
8. Maria Nicanor
9. Smithsonian Design Museum
10. An Atlas of Es Devlin
11. Andrea Lipps
12. Luke Halls
13. Adele
14. Come Home Again
15. Poem Portraits
16. Serpentine
17. Your Voices
18. Lincoln Center

در نیویورک صحبت می‌شود، زبان‌های در معرض خطر جهان را بررسی کرد. او گونه‌های جانوری در خطر انقراض را نیز در دوباره به خانه برگرد، در تیت مدرن لندن اجرا کرد.

با این حال، همانطور که لپس خاطر نشان ساخته است، مهم نیست که یک پروژه تا چه حد بزرگ یا کوچک باشد. او می‌گوید: «همه این قطعات بزرگ مقیاس - چه آن‌چه در تلویزیون می‌بینیم و چه یک گردهمایی عظیم که در آن شما در میان ۱۰۰ هزار مخاطب حضور دارید، از یک صفحه کاغذ حیات خود را آغاز می‌کنند.»

«طراحی صحنه کار خود را همواره در کمال فروتنی آغاز می‌کند.»

منبع:

مجله اسمیت‌سونین، ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳.

www.smithsonianmag.com/smithsonian-institution/meet-the-woman-who-set-the-stage-for-beyonce-the-olympics-and-the-royal-opera-house-180983416